

Ali Göçer

Öğretmenim Beni Sorumlulukla Ödüllendir

2. Baskı

 PEGEMKÜLTÜR

Ali GÖÇER

ÖĞRETMENİM BENİ SORUMLULUKLA ÖDÜLENDİR

ISBN 978-625-7740-21-0

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır; indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Mart 2022, Ankara
2. Baskı: Mayıs 2023, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

*Öğretmenlik mesleğine kendini adayan, bu uğurda öğrencileri-
ne umut ışığı olmaya çalışan
öğretmenlere
ve
ileriye dönük hayallerini hedefe, hedeflerini gerçeğe
dönüştürmek isteyen
öğretmen adayları ve tüm öğrencilere...*

Ali GÖÇER

Eğitimci Yazar

Selçuk Üniversitesi Niğde Eğitim Sınıf Öğretmenliği ve Erciyes Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Erciyes Üniversitesinde yüksek lisans (2000), Atatürk Üniversitesinde Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında doktora çalışmasını tamamladı (2005). 2006-2009 yılları arasında mezun olduğu Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında, 2009 yılından beri de Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Adıyaman ve Kayseri illerinde sınıf ve Türkçe öğretmenliği yapan Göçer, öğretmenliği sırasında Millî Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Dairesinin düzenlediği Türkçe Öğretimi ve Metotları Kursu, Türkçe Öğretimi Yöntem ve Teknikleri Semineri, Türkçe Programını Değerlendirme Semineri vb. faaliyetlere katılarak Türkçenin eğitimi ve öğretimi konusunda bilgi ve deneyimini artırmaya çalıştı. 1999 yılında Ordu'da düzenlenen Türkçe Öğretimi Formatörlük Kursu'na katılarak Formatör Türkçe Öğretmeni oldu.

Yazmış olduğu şiirleri, araştırma ve inceleme yazıları; *Erciyes, Yörtürk, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, Öğretmen Dünyası, Mavi-Yeşil, Güneysu, Dil Dergisi, Millî Eğitim, Türk Dili* gibi dergilerde; *Radikal İnternet, Hürriyet Eğitim* gibi internet sitelerinde yayımlandı. Ulusal ve uluslararası bilimsel etkinlikte çok sayıda sunulmuş bildirisi; ulusal ve uluslararası akademik dergilerde yayımlanmış 150'nin üzerinde makalesi bulunan Göçer'in, öğretmenlik yıllarında hazırladığı "Etkili konuşma için Anektodlar" ve "Etkili konuşma için Özlü ve Güzel Sözler" adlarında 3. baskıları yapılan iki derleme kitabı vardır.

Bunların yanında İlköğretimde Türkçe Öğretimi, Yazma Eğitimi, Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı, Türk Dili ve

Edebiyatı Öğretimi, Türkçe Öğretimi, Dil Eğitiminin Temel Kavramları, Sorularla Türkçe Eğitimi, Millî Eğitim Üzerine Yazılar, Türkçenin Uzaktan Öğretimi ve Öğrenimi, Eğitimde Mizah, Türkçe Öğretiminde Söz varlığı Üzerine İncelemeler adlı kitaplarda yer alan 5'i ortak yazarlı toplam 16 kitap bölüm yazarlığı bulunmaktadır.

Göçer'in, Türkçe Öğretimi, İlkokuma ve Yazma Öğretimi (3. Baskı), Türkçe Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme (2. Baskı), Yazma Uğraşı-Yazma Eğitimi (5. Baskı), Türkçe Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları (5. Baskı), Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi ve Mikro Öğretim Uygulamaları, Eğitim, Kültür ve Edebiyat Yazıları adlı tek isimli kitapları bulunmaktadır.

Göçer, ayrıca, yazarları arasında bulunduğu Türkçenin Uzaktan Öğretimi ve Öğrenimi ile Türkçenin İkinci/Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretimi adlarında kolektif yazarlı iki kitap çalışmasının da editörlüğünü yapmıştır.

Son olarak genelde Türk eğitim sisteminin işleyişine, özelden de öğretmen uygulamalarına, ailelerin ilgi ve desteklerine yönelik olarak hazırladığı Öğreşme (2. Baskı) adlı yeni bir kitabı yayımlanmıştır.

Türkçe eğitimi alanında 2012 yılında doçent, 2017 yılında da profesör unvanını alan Göçer, Türkçe eğitimi, Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretimi, Türkçenin uzaktan öğretimi ve öğrenimi, Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme ve genel olarak temel dil becerilerinin geliştirilmesi ve öğretmen eğitimi ile ilgili çalışmalarını sürdürmektedir.

ÖN SÖZ

Günümüz dünyasında bireysel gelişim, değişim ve dönüşüm daha bir önem kazanmış, hatta olmazsa olmaz bir gereksinim hâlini almıştır.

Bu durum bireylerin dünyada görülen tüm alanlardaki, özellikle teknoloji alanındaki gelişmeleri de göz önünde bulundurarak; kendine dışarıdan farklı bir gözle bakmaya, sahip olduğu becerileri yoklamaya ihtiyacı vardır. Bir diğer deyişle çevresinde ve dünyada olup bitenler konusunda kendi bakış açısının etkililiğine ve günümüz dünyasının gerektirdiği yetkinliklere sahip olma durumuna dair farkındalığını test etmeye ihtiyacı vardır.

Bu ihtiyaç diğer başka ihtiyaçları da tetikleyerek bireyleri paradigmal açıdan kendilerini değiştirmeye, dönüştürmeye ve geliştirmeye yöneltmektedir. Bugün ihtiyaçlarına karşılık verebilmenin en iyi ve en mantıklı yolu, bireylerin kendilerini günün şartlarına göre yenileyebilmesidir.

Bireylerin kendilerini yenileyebilme becerisini kazanıp kullanabilmelerini sağlayacak en etkili ve işlevsel yol, eğitim ve öğrenmedir. Eğitim ve öğrenme süreçleri ile bireylerin kendilerini yenileyebilme becerisini kazanmaları arasında etkileşimsel bir ilişki ve döngüsel bir süreç işlemektedir. Dinamik bir şekilde işleyen bu süreçte; bireyler, öğrenerek kendilerini yenilemekte, kendini yenileyebilme becerisi geliştikçe de yeni ve farklı öğrenme ihtiyacı içerisine girmektedir.

Bu döngüsel sürecin verimliliğini belirleyen temel unsur, bireyin sorumluluk bilinci, sorumluluk almaktan kaçınmamasını sağlayan öz güven duygusu ve başaracağına olan inancını tetikleyen öz yeterliklerine yönelik bilinçli farkındalığıdır.

Bugün eğitim süreçlerinde öğrencilere kazandırılması gereken en önemli ve öncelikli beceriler: öz güven duygusu, öz yeterlik farkındalığı, sorumluluk bilinci ve 21. yüzyıl beceri-

lerinin lokomotifi sayılabilecek kendini yenileyebilme becerisidir. Öğrenciler bu lokomotif becerileri kazandıktan sonra gelişim ve öğrenmelerinin dümenini çağın gidişatına göre döndürebileceklerdir.

Öğrencilere güvenmek, başarılı olacaklarına inanmak ve bu inancı onlarla paylaşmak en etkili eğitim yollarından biridir. Bu bağlamda kitabın, öğrencilerine başarılı olacakları inancıyla bakıp onlara güvenen ve onları yüreklendiren tüm öğretmenlere yararlı olması dileğiyle...

Ali GÖÇER

1 Mart 2022

Çaybağları, Erenköy - Melikgazi / Kayseri

İÇİNDEKİLER

Ali GÖÇER.....	v
Ön Söz.....	vii
Eğitim Nedir, Temel İşlevleri Nelerdir?.....	1
Eğitime Yeni Bakış, Yeni Bakış Açısıyla Eğitim	3
Gelecek Eğitimde!	7
Gençler: Geleceğin Mimarları	9
Okul Ne Öğretir ve Ne İşe Yarar?.....	13
Öğretmen Kime Denir? İşlevsel Öğretmenlik Nedir?	15
Gelenekten Geleceğe Öğretmen Profili.....	20
Öğretmenin Sahip Olacağı En Önemli Nitelik: Pedagojik Farkındalık.....	22
Etkili Öğretmenliği Engelleyen Unsurlar	24
Yeni Nesil Öğretmen: Öğrenen Ortağı, Farkındalık Kazandıran Lider.....	27
Geçmişten Günümüze Öğrenci Profili.....	31
Yeni Nesil Öğrenci: Sorumluluk Alan ve Fark Yaratan Birey.....	34
Öğrenerek Gelişme, Gelişerek Öğrenme	36
Eğitimde ve Öğrenmede Deneyimlemenin Efsunu	39
Öğrenme Sürecinde Duygu Gücünün Yeri	42
Velilerin Eğitime Bakış Açılı ve Beklentileri	44

Farkındalık Kazanabilme ve Kazandırabilme	47
Mesele Fark Yaratabilmeye.....	49
Çalışmak, Çalışmak, Çalışmak ...ve Başarı.....	51
Ödülü de Düşünme, Cezayı da! Sorumluluk Ver	54
Öğretmenim Beni Sorumlulukla Ödüllendir!.....	59
Bütünleyici Çalışmalar ya da Tamamlayıcı Ev Görevleri	62
Öğrenci Ürünlerine Müşteri Olmak	68
Çocuğun Eğitiminde Öğretmen, Okul Yöneticileri ve Ebeveynlerin Temel Açmazı: Sonuç Odaklı Düşünmek	70
Eğitimde Bireysel Farklılıklar ve Fırsat Eşitliği	73
Eğitimde Planlama ve Hazırlıklı Olmanın İşlevleri	75
Eğitim Ortamları ve Ortam Tasarımı	78
EQ vs. IQ mu?.....	81
Eğitimde Sınavın Yeri ya da Sınav Sisteminde Eğitim	84
Sınav Olgusu, Başarı ve Başarısızlık	87
Ekranlar, Akranların Yerini Almasın!	91
Oyunun Eğitsel Değeri.....	93
Türkçenin Eğitimi	99
Bilgi Nedir?	102
Bilgi Ne Zaman Anlam Kazanır?	104
Bilginin Dinamizmi ve Güncellenmesi	107

Bilgi mi Beceri mi?	110
Başarının Yeni Adı: Beceri.....	114
21. Yüzyıl Becerileri	116
Kendini Yenileyebilme Becerisi.....	119
İletişim Becerisi.....	121
Öncelikleri Sıralayabilme Becerisi	123
Yaratıcı Düşünme ve Girişimcilik Becerisi	126
Karar Verme ve Kararlı Olabilme Becerisi	128
Bilgi ve Tecrübe Transferi Yapabilme Becerisi.....	130
Psikolojik Yapı, Sosyal Gelişmişlik ve Yetkinlikler.....	132
Otokontrol veya Kontrollü Davranabilme Becerisi.....	134
Değişime Hazır Olmak ya da Değişime Açık Olmak	136
Kendi Kendine Öğrenme	138
Hayatı Zenginleştirme: Farklı Uğraş Alanlarıyla Meşgul Olmak	142
Bilinçli Farkındalık.....	144
Amaçlı Yaşamak	146
Hatalarının Üniversitesinden Mezun Olmak	149
Yılmazlık Veya Mücadele Ruhuna Sahip Olma	151
Zaman Yönetimi: Zamanı Verimli Kullanabilme	153
Okumayı Yaşam Biçimine Dönüştürebilme	155
Hayal Kurabilme	158

Öz(ü)gür Davranabilme.....	160
Öz Yeterlik ve Öz Yetkinlik Algısına Sahip Olma	163
Vicdani Zekâ, Duyumsama ve Duyarlık	165
Yaşamı Okuyabilme ya da Yaşama Dokunabilme.....	168
Gelecek, Bu Gidişle Görgü Kuralları Dersi Gelecek!	171
Son Söz ya da Sözüün Özü.....	174
Yararlanılan Kaynaklar.....	176
Dizin.....	177